

Του Παναγιώτη Λαδακάκου

Από το '21 στο '22: η αιολική ενέργεια υπήνεμο καταφύγιο σε θυελλώδεις ενεργειακές εποχές

23 12 2021 | 16:32

Το 2021 ήταν μια περίεργη χρονιά. Ο ερχομός του εμβολίου δημιούργησε τη προσδοκία επιστροφής σε μια πιο ομαλή καθημερινότητα. Η θετική αυτή προοπτική συνδυάστηκε με μια μεγάλη κρίση τιμών ενέργειας. Οι τιμές των ορυκτών καυσίμων και ειδικά του φυσικού αερίου εκτοξεύθηκαν και αυτό μεταφέρεται στους λογαριασμούς πιέζοντας νοικοκυριά και επιχειρήσεις.

Μέσα σε αυτή την θύελλα, η αιολική ενέργεια προσφέρει ένα υπήνεμο καταφύγιο παραμένοντας φθηνή. Μαζί με τις υπόλοιπες φθηνές ανανεώσιμες πηγές, δημιουργούν σημαντικό οικονομικό πλεόνασμα. Χάρη σε αυτό η Ελληνική Κυβέρνηση μπορεί να μεταφέρει πόρους από τον Ειδικό Λογαριασμό ΑΠΕ στο Ταμείο Ενεργειακής Μετάβασης ώστε να επιδοτεί τα τιμολόγια ρεύματος. Για αυτό λέμε ότι η αιολική ενέργεια αποδείχθηκε σύμμαχος των πολιτών. Αν δεν υπήρχαν τα αιολικά πάρκα η κρίση θα ήταν ακόμα περισσότερο δυσβάσταχτη.

Το 2022 η προσδοκία είναι ότι αυτό το οικονομικό όφελος που δημιουργούν οι Α.Π.Ε. θα περνά απευθείας στους καταναλωτές χωρίς να απαιτούνται συνεχείς κρατικές αποφάσεις και μικρο-ρυθμίσεις. Για αυτό επαναφέραμε την παλαιότερη πρόταση για ενσωμάτωση του ΕΤΜΕΑΡ στο ανταγωνιστικό σκέλος των τιμολογίων χωρίς να είμαστε δογματικοί για το πώς ακριβώς θα γίνει αυτό. Υπάρχουν τρόποι που θα επιτρέπουν στους προμηθευτές να σταθεροποιούν το κόστος τους, στη βιομηχανία να συνεχίσει να επιδοτείται για το ποσό αυτό, και κυρίως στους καταναλωτές να απολαμβάνουν στους λογαριασμούς τους το όφελος από τις φθηνές Α.Π.Ε.

Ένας τέτοιος αυτόματος μηχανισμός που θα λειτουργεί άμεσα μέσω της αγοράς χωρίς ανάγκη κρατικών αποφάσεων είναι απολύτως χρήσιμος και για τις Α.Π.Ε. Εάν

δεν θεσμοθετηθεί, οι Α.Π.Ε. θα παραμείνουν εκτεθειμένες στο ρυθμιστικό ρίσκο που συνεπάγεται η ανάγκη να ρυθμίζονται τα έσοδα του ΕΛΑΠΕ με κρατικές αποφάσεις. Στην περίπτωση αυτή, η σημερινή αφαίρεση πόρων από τον ΕΛΑΠΕ θα προκαλεί ανησυχία για νέα μελλοντικά ελλείματα. Στο παρελθόν οι Α.Π.Ε. πλήρωσαν άδικα τα ελλείματα που είχαν δημιουργήσει οι στρεβλώσεις και η έλλειψη αυτόματων μηχανισμών στην αγορά.

Το δεύτερο σημείο που συνιστά προσδοκία και φόβο για το 2022 αφορά την αδειοδοτική διαδικασία. Τα έργα Α.Π.Ε. αντιμετωπίζουν μια κατάσταση που θυμίζει τα δύο πρόσωπα του Ιανού: όλοι τα θέλουν αλλά όχι δίπλα τους. Εμφανίζονται φαινόμενα που δεν τιμούν την εικόνα της Ελλάδας: τοπικοί παράγοντες καλλιεργούν απίστευτους μύθους και fake news γύρω από αιολικά πάρκα που σχεδιάζονται στην περιοχή τους. Άλλοι παράγοντες σε κρίσιμες θέσεις εξουσίας, επιλέγουν να καλλιεργούν τέτοιους μύθους για να χαϊδέψουν αυτιά. Υπηρεσίες ή φορείς που έχουν εγκρίνει έργα αλλάζουν γνώμη ξαφνικά. Έργα που διαθέτουν ΑΕΠΟ και επιθυμούν να την τροποποιήσουν κατά κανόνα σε λιγότερες ανεμογεννήτριες, μειώνοντας τις συνολικές επεμβάσεις, πρέπει να επαναλάβουν όλη τη μακροχρόνια διαδικασία με τον κίνδυνο κάποια τοπική υπηρεσία να αλλάξει γνώμη.

Απαιτείται ριζική απλοποίηση της διαδικασίας που σήμερα αγγίζει ή ξεπερνά τα 10 έτη. Σύμφωνα με την Ευρωπαϊκή Οδηγία η διαδικασία αυτή δεν πρέπει να ξεπερνά τα 2 έτη. Εντός αυτού του διαστήματος οφείλει το κράτος να αποφασίζει οριστικά για κάθε αίτημα εξετάζοντας κάθε παράμετρό του (τεχνική, ενεργειακή, οικονομική, περιβαλλοντική, χωροταξική, κοινωνική κλπ.). Η απόφαση μπορεί να είναι θετική ή απορριπτική. Έτσι όλοι θα ξέρουν τι και πού θα γίνει. Θα πάψει έτσι η τρομοκράτηση τοπικών πληθυσμών με χάρτες που θεωρούν παραπλανητικά δεδομένο ότι θα υλοποιηθεί το σύνολο των αιτήσεων που σήμερα εκκρεμούν και αθροίζουν για όλες τις τεχνολογίες πάνω από 120GW. Πράγματι, το 2021 είδαμε ένα καταίγισμο νέων αιτήσεων που έδωσαν την εικόνα μιας υπερθερμασμένης αγοράς ενώ η πραγματικότητα είναι ότι, εν τέλει, ένα μικρό ποσοστό αυτών θα κατασκευαστεί. Και φυσικά, περιορισμένες κακές πρακτικές που δυσφημούν τις πολυετείς προσπάθειες ενός υγιούς κλάδου δεν πρέπει να απολαύσουν κανενός είδους ασυλίας.

Η απλοποίηση της αδειοδότησης των επενδύσεων γενικά είναι κρίσιμη για την ανάπτυξη. Χρειαζόμαστε επενδύσεις που παράγουν πλούτο και δημιουργούν δουλειές. Αυτός είναι ο δρόμος για να μπορέσει η πατρίδα μας να αντέξει την αναγκαία πολιτική υπέρ της κοινωνίας που ασκείται για την αντιμετώπιση των συνεπειών της πανδημίας. Τα παθήματα των προηγούμενων δεκαετιών είναι νωπά και τα μαθήματα δεν πρέπει να ξεχαστούν.

Ο κ. Παναγιώτης Λαδακάκος είναι Πρόεδρος ΔΣ της ΕΛΕΤΑΕΝ

Το άρθρο περιλαμβάνεται στο αφιέρωμα του energypress για τις προκλήσεις, τους φόβους και τις προσδοκίες ενόψει του 2022.